

РЕЦЕНЗИЯ

относно конкурса за „професор“ по научната специалност „Генетика“, обявен в ДВ бр. 36 от 23.04.2024 г. с кандидат доц. д-р Божин Максимов Божинов от катедра „Физиология на растенията, биохимия и генетика“ в Аграрния университет - Пловдив

Рецензент: проф. д.н. Дияна Лилова Светлева, пенсионер от Аграрен университет, Пловдив; (катедра „Генетика и селекция“); Област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика; Професионално направление 4.3. Биологически науки; Научна специалност „Генетика“, назначена за член на научното жури със Заповед № РД-16-808/18.06.2024 г. на Ректора на Аграрен университет - Пловдив

1. Обща част

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“, обявен в Държавен вестник бр. 36 от 23.04.2024 г. за нуждите на катедра „Физиология на растенията, биохимия и генетика“ в Аграрния университет, след проверка на документите от оторизираните лица в университета, е допуснат за участие един кандидат – доц. д-р Божин Максимов Божинов.

Комплектът от документи и материали на кандидата е пълен и коректно представен. Той е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на Аграрния университет.

2. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата;

Доцент Божин Божинов е роден на 30.11.1965 г. в гр. Чирпан, Хасковска област.

Висшето си образование завършва с магистърска степен през 1990 г. във Висшия селскостопански институт „Васил Коларов“ (сега Аграрен университет) Пловдив със специалност „инженер-агроном“.

От 1990 г. до 1995 г., след успешно проведени конкурси, е назначен за научен сътрудник III, II и I степен (равностойни степени на асистент, старши и главен асистент) в секция „Селекция на памука“ в Института по памука и твърдата пшеница, гр. Чирпан.

След това (от 1995 г.) научната му кариера продължава в катедра „Генетика и селекция“ във Факултета по Агрономство на Аграрния университет, Пловдив.

През 2000 г. успешно защитава дисертация и придобива образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Селекция (растителни биотехнологии)“. Хабилитиран е за „доцент“ през 2005 г.

Пътят му на развитие в катедра „Генетика и селекция“ и във Факултета по Агрономство преминава през няколко административни длъжности. От 2008 до 2016 г. той е два мандата Декан на факултета, а от 2016 до 2020 г. – е Ръководител на катедрата.

След закриване на катедра „Генетика и селекция“ в Аграрния университет част от преподавателите, сред които и доц. Божинов, са преместени в новосформираната катедра „Физиология на растенията, биохимия и генетика“, на която от месец май 2024 г. той е избран за ръководител.

Доц. Божинов членува в голям брой престижни научни организации - FAO Inter-regional cooperative research network on cotton; International Cotton Genome Initiative (ICGI); European Federation of Biotechnology (EFB) и Public Research and Regulation Initiative (PRRI).

Общата продължителност на научния трудов стаж на доц. Божинов до момента е 33 г., като 28 г. и 9 месеца от тях са в Аграрния университет, Пловдив.

Има много добра компютърна грамотност и владее множество софтуерни програми и продукти. Владее на високо ниво английски и руски, а френски език – на добро ниво.

3. Съпоставяне на минималните национални изисквания с резултатите от научната дейност на кандидата за придобиване на академичната длъжност „професор“.

Въз основа на регламентираните минимални национални изисквания, на които трябва да отговарят кандидатите за заемане на академична длъжност „професор“ и от направения анализ на научната продукция, както и извършената научно-изследователска дейност от доц. д-р Божин Божинов се установява, че той покрива минималните изисквания по съответните показатели.

Съгласно изискванията в Правилника за развитие на академичния състав в Аграрния университет при задължителните показатели за академичната длъжност „професор“ общо 600 точки, доц. Божинов представя информация за получени общо – **697,52**. Това показва, че приблизително 1,16 пъти превишава минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“.

Разпределението на точките по показатели е следното:

По група показатели А – Дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен "доктор" (минимален брой за критерия 50 точки).

През 2000 г. доц. Божинов защитава дисертация на тема: „Изследване възможностите за използване на *in vitro* методи в селекцията на памука“ за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ – **50 точки**.

По група показатели В – 4. Хабилитационен труд или научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus), (минимален брой за критерия 100 точки).

Кандидатът в конкурса е публикувал през 2020 г. монография на тема: „Utilization of dominant and codominant molecular markers in diversity studies, DNA fingerprinting and breeding of crops and animals Current state of tool availability for breeders“, Academic Publishing House of the Agricultural University Plovdiv. 127 p. ISBN 978-954-517-288-5 COBISS.BG-ID – 64688648 – **100 точки**.

По група показатели Г – 7. Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация с импакт фактор (минимален брой за критерия 200 точки).

Представени са 12 статии на английски език, които са публикувани през периода 2003 – 2024 г. и са включени в базата данни на Scopus. Три от тях са в съавторство с чуждестранни колеги – **207 точки**.

По група показатели Д - 11. Цитирания в научни издания, монографии, колективни томове и патенти, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus), (минимален брой за критерия 100 точки).

Посочени са 53 цитирания на статията - Lacape, J. M., Nguyen, T. B., Thibivilliers, S., Bojinov, B., Courtois, B., Cantrell, R. G., Burr B., & Hau, B. (2003). A combined RFLP SSR AFLP map of tetraploid cotton based on a *Gossypium hirsutum* × *Gossypium barbadense* backcross population. Genome, 46(4), 612-626“, открити в публикации в реномирани научни списания – **106 точки**.

По група показатели Е - (минимален брой за критерия 150 точки).

15. Ръководство на успешно защитил докторант. Доц. Божинов е бил научен ръководител на трима успешно защитили докторанти, като единият от тях е имал и втори ръководител – **125 точки**.

19. Ръководство на българския екип в международен научен или образователен проект. Проектът е финансиран от International Atomic Energy Agency (CRP D23025 Project № 12834) и е на тема: “Pyramiding of mutated genes contributing to crop quality and resistance to stress affecting quality”; Task : “Identification of molecular markers closely linked to quality characteristics in upland cotton (*Gossypium hirsutum* L.)” – **50 точки**.

20. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа. През 2013 г. доц. Божинов е публикувал учебник в Академичното издателство на Аграрния университет „Обща генетика : учебник за студенти от висшите училища“ (ISBN 978-954-517-173-4 COBISS.BG-ID – 1259768548), който му носи – **40 точки**.

21. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа. В списъка с публикациите са включени три ръководства: „Ръководство за

упражнения по генетика“, 2020 (ISBN - 978-954-517-299-1 COBISS.BG-ID – 49335304) – **10 точки**; „Учебно ръководство по генетика“, 2004 (COBISS.BG-ID – 1044394212) – **6,6 точки**; „Тестове по биология за кандидат-студенти и ученици от 9 – 10 клас“ (COBISS.BG-ID - 1037612004) – **2,86 точки**.

От посоченото и направената рекапитулация става ясно, че най-високо е преизпълнението на показателите от група Е (1,56 пъти).

4. Общо описание на представените материали.

Доц. д-р Божин Божинов точно и коректно е представил списъка на научните си публикации.

Общата му продукция включва 91 броя публикации. От тях 3 броя са при защита на дисертационния му труд за получаване на образователната и научна степен „доктор“ и 35 броя са при участието му в конкурса за „доцент“.

В конкурса за „професор“ доц. Божинов участва със 17 труда, групирани по следния начин:

- ✓ Публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, с импакт фактор (IF) и импакт ранг (SJR) – 12 броя;
- ✓ Монография – 1 брой;
- ✓ Учебник – 1 брой;
- ✓ Учебни ръководства и тестове за кандидатстуденти – 3 броя.

По-голямата част от продукцията на кандидата е публикувана в престижни международни списания с импакт фактор/ранг, за което свидетелства разпределението им по квартали във WoS/Scopus и научни списания (Таблица 1).

Таблица 1. Списания, в които е публикувал кандидата в конкурса

Научно списание	WoS/Scopus Квартил (Q)	Брой публикации
Critical Reviews in Biotechnology. Open Access (ISSN; 07388551).	Q1 (IF = 6,542; SJR = 1,285)	1
Environmental Science and Pollution Research Open Access (ISSN; 09441344).	Q2 (IF = 0,99; SJR = 0,952)	1
Genome (ISSN 08312796).	Q3 (IF = 1,83; SJR = 1,316)	1
Journal of Central European Agriculture (ISSN; 13329049)	Q3 (IF = 0,23; SJR = 0,23)	1
Acta Horticulturae (ISSN 05677572)	Q3 (SJR = 0,22)	1
Biotechnology and Biotechnological Equipment Open Access (ISSN;13102818).	Q4 (IF = 0,622; SJR = 0,1173)	1
Bulgarian Journal of Agricultural Science (ISSN;13100351).	Q4 (IF = 0,5; SJR от 0,240 до 0,262)	4
Genetika Open Access (ISSN;05340012).	Q4 (IF = 0,19; SJR = 0,21)	1
Journal of Environmental Protection and Ecology (ISSN;13115065).	Q3 (IF = 0,692; SJR = 0,263)	1
Монография		1
Учебник		1
Учебни ръководства		3
ОБЩ БРОЙ ПУБЛИКАЦИИ:		17

Кандидатът в конкурса е представил своите статии в pdf формат.

На рецензиране подлежат 17 научни публикации.

Показател за високата научна стойност на представената научна продукция на доц. д-р Божинов е, че осем статии са публикувани в международни специализирани списания с импакт

фактор 11,626, а общият Scimago Journal & Country Rank (SJR) на представените за настоящия конкурс статии е – 5,36.

Личното участие на кандидата в конкурса в посочените 12 статии се илюстрира с факта, че в 4 броя (33,3%) - е първи или втори автор, а в 8 броя (66,67%) – е на следващо място кореспондиращ автор. Това ми дава основание да считам, че доц. д-р Божинов е бил генератор на научната идея в повечето разработки.

Той има една самостоятелна публикация [статия 4.8.10.], а две - са обзорни [статии 4.8.3. и 4.8.7.].

Представената монография [Bojin Bojinov, 2020. Utilization of dominant and codominant molecular markers in diversity studies, DNA fingerprinting and breeding of crops and animals: Current state of tool availability for breeders. Academic Publishing House of the Agricultural University Plovdiv. 127 p. ISBN 978-954-517-288-5 [под № 4.8.1. от списъка] е написана на английски език на 123 страници и включва литература от 108 заглавия. Онагледена е с 25 много ясни фигури. Тя е изградена на базата на 19 научни статии на доц. Божинов написани самостоятелно или в съавторство. Изследванията са проведени при различни растителни видове (памук, домати, генотипове тютюн, ечемик) и животинския вид – кози. Направено е сравнение на ефективността и ефикасността на ISSR техниката в сравнение със SSR, AFLP и други видове маркерни системи. Проверена е възможността за прехвърляне на маркери между различни карти на памука. Идентифицирани са молекулни маркери, свързани с качествените характеристики при разделянето на вътрешноспецифични популации памук (*Gossypium hirsutum* L.) и тютюн и са идентифицирани количествени локуси (QTL) на признаци с практическа приложимост в проучваните видове.

По мое мнение монографията има важно значение. Написана е стегнато и разбираемо, а получените резултати са важни и представляват интерес за учените, работещи с тези организми.

Доц. д-р Божинов има създадени (в авторство и съавторство) 5 сорта памук и 1 сорт лавандула, които не са включени за участие като постижения в настоящия конкурс.

Той притежава компетенции по ръководство и организация на процеси свързани с финансиране и изпълнение на фундаментални научни изследвания. Те са придобити в рамките на 3 мандата като председател на Временни и 2 мандата като председател на Постоянни научно-експертни комисии. През този мандат той е избран за член на Изпълнителния съвет на Фонд „Научни изследвания“, отговарящ за направление „Селскостопански науки“.

5. Основни направления в изследователската работа на кандидата. Демонстрирани умения или заложби за ръководене на научни изследвания (ръководство на проекти, привлечено външно финансиране и др.).

Резултатите от научната, изследователската и публикационната дейност на кандидата в конкурса имат важно значение за развитието на науката и практиката. Основните направления по които работи доц. д-р Божинов имат съществен принос към установяването на:

- Приложението на молекулните маркери за откриване на индуцирано генетично разнообразие, филогенетични изследвания, установяване на генетична автентичност, интрогресия на генетичен материал от близко- и далечно-родствени видове и генетично картиране при културни растения и животни;
- Проучване на възможностите за прилагане на ISSR-системата за бързо характеризиране на създадени селекционни линии от различни растителни видове с цел по-бързото създаване на нови сортове с подобрени качества.

Научните си изследвания доц. Божинов провежда при голямо биологично разнообразие от различни видове: памук, домати, пауловния, малки по размер популации от автохтонни породи кози и патогенни щамове на *Escherichia coli*.

Той е доказал, че може успешно да работи и с колективи на съвместни проекти.

През периода 2004 – 2009 г. е взел участие в разработването и изпълнението на международен проект по линия на International Atomic Energy Agency: "Pyramiding of mutated genes contributing to crop quality and resistance to stress affecting quality"; Task: "Identification of molecular markers closely linked to quality characteristics in upland cotton (*Gossypium hirsutum* L.)", CRP D23025 Project № 12834. Бил е ръководител на българския екип.

6. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата. Ролята му за обучението на млади научни кадри.

Преподавателската дейност и нейното обезпечаване с учебници, учебни ръководства и нагледни материали са най-важните изисквания към университетските преподаватели.

Доц. д-р Божинов винаги е проявявал много добри качества като преподавател.

В документацията по конкурса той е представил „Удостоверение“ за неговата учебна натовареност през последните пет години (от 2018 до 2023 г.). Общата му натовареност за този период е 2130,7 часа, която включва – 1459,2 часа лекции и 53 часа упражнения с редовни и задочни студенти; 152,8 часа занятия със студенти по програмата „Еразъм+“ и 25 часа с чуждестранни студенти. Извънаудиторната му дейност е 440,7 часа. Това означава, че средната натовареност на доц. д-р Божинов за една година е 426,14 часа.

Заедно с преподаването е необходимо да провежда научни изследвания и да се справя с организационните и ръководните си дейности.

Във връзка с преподавателската си дейност доц. д-р Божинов е разработил 18 учебни програми – 9 броя за ОКС „Бакалавър“ и 9 броя за ОКС „Магистър“ (таблица 2).

От тях една програма (за ОКС „Бакалавър“) е разработена на английски език с цел обучение на чуждестранни студенти.

Таблица 2. Разработени учебни програми за ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“

Код в учебния план	Година на утвърждаване	Дисциплина	Специалност
ОКС „БАКАЛАВЪР“ – 9 броя			
02.03.12.C	2018	Plant genetics	Plant Protection
04.07.26	2014	ДНК рекомбинантни технологии	Растителни биотехнологии
02.04.18	2014	Обща генетика	Растителна биология
01.02.06 И	2017	Генетика	Екология и опазване на околната среда
01.01.21.	2014	Въведение в аграрното образование	Агрономство (Полевъдство)
02.04.18.	2012	Генетика и селекция	Биологично земеделие
	2014	Законодателство, анализ и контрол на ГМО	Растителна биология
03.06.03.И	2017	Иновации и биотехнологии	Растителни биотехнологии
04.07.31	2014	Молекулярна генетика	Растителни биотехнологии
ОКС „МАГИСТЪР“ – 9 броя			
01.01.07.И	2018	Молекулярно-генетични подходи в растителната защита	Растителна защита
02.03.10.И	2018	Генетични източници на устойчивост към вредители	Растителна защита
	2018	Plant genetics	ERASMUS
03.14.	2018	Plant genetic resources and resistance to pests	Plant medicine
01.01.02	2020	Основи на генетиката и селекцията	Дигитализация и управление на растениевъдството
03.05.03	2019	Генетика и селекция на растенията	Минерално хранене и торене
01.02.05	2014	Биотехнологични методи за размножаване при растенията	Производство на посевен и посадъчен материал
	2007	Протопластни култури	Растителни биотехнологии
	2007	Приложни компютърни програми	Растителни биотехнологии

За ОКС „Магистър“ на английски език са разработени две програми – едната е за обучение на студенти по програмата „Еразъм +“ и една за обучение на чуждестранни студенти по магистърската програма „Plant medicine“.

През 2013 г. кандидатът в конкурса е публикувал самостоятелно учебник „Обща генетика : учебник за студенти от висшите училища“, Академично издателство на Аграрния университет, Пловдив (ISBN 978-954-517-173-4 COBISS.BG-ID – 1259768548). Учебникът е написан на 342 страници. Използваните литературни източници са 48 броя. Илюстриран е с цветни фигури и схеми. Включва 9 глави, които са много добре систематизирани и базисните знания в областта на „Общата генетика“ се надграждат правилно, което дава възможност за доброто им усвояване от студентите изучаващи дисциплината „Генетика“ при обучението им в Аграрния университет, Пловдив. Учебникът изцяло е съобразен с разработените и утвърдени учебни програми, което го прави много подходящ за обучението на студентите.

Във връзка с конкурса, в списъка с публикации, доц. Божинов е включил написаните в съавторство три учебни ръководства, които са добри източници за подпомагане на практическата подготовка на студентите по време на провежданите упражнения:

✓ **Божинов, Б., М. Костова.** 2020. Ръководство за упражнения по генетика. Академично издателство на Аграрния университет, Пловдив. ISBN - 978-954-517-299-1. Ръководството е написано на 153 страници. Включени са 13 литературни източника, 49 фигури, 13 таблици и 4 приложения. В първото приложение са публикувани 5 снимки с човешки кариотипове – 3 нормални и 2 с хромозомни нарушения. В останалите приложения са включени различни методики. По мое мнение по-разбираемо за студентите щеше да бъде ако тези приложения бяха включени в текста към съответната разработена единица от ръководството. Съвсем правилно и коректно е, че всеки раздел от ръководството завършва с въпроси и/или задачи. Това дава възможност преподавателят да провери до колко студентите са разбрали материала и ако е необходимо да се направят още коментари за осветляване на получените знания. Това ръководство надгражда с нови знания публикуваното през 2004 г. ръководство, в чийто колектив участва и доц. Божинов.

✓ **Светлева, Д., А. Стефанова, Б. Божинов.** 2004. Учебно ръководство по генетика. Академично издателство на Аграрния университет. COBISS.BG-ID – 1044394212.

✓ **Петров, С., А. Стефанова, В. Керин, П. Костадинова, К. Кожухарова, Б. Божинов, Д. Светлева.** 2005. Тестове по биология за кандидат-студенти и ученици от 9 – 10 клас. Академично издателство на Аграрния университет, Пловдив.

Не коментирам последните две ръководства, защото съм съавтор в тях. Искам само да отбележа, че разработването на ръководството – „Тестове по биология за кандидат-студенти и ученици от 9 – 10 клас“ се наложи във връзка с провеждането на кандидат-студентските кампании в Аграрния университет, в които участвахме с доц. Божинов като членове в Изпитните комисии. В този период съществуваша 11 различни учебници по биология, по които трябваше да се готвят кандидат студентите и това не даваше възможност за уеднаквяване на нашите критерии при оценяването им.

Доц. Божинов е представил справка, че е бил ръководител на двама защитили и пет броя дипломанти, които сега ръководи. Бил е ръководител и на трима успешно защитили докторанти.

Своите преподавателски качества доц. Божинов е проявил и в проведената мобилност с цел преподаване в Държавния аграрен университет на Молдова по програмата „Еразъм + КА 107“ през 2019 г.

7. Значимост на получените резултати, доказана с цитирания, публикации в престижни списания, награди, членство в международни и национални научни органи и др.;

Според Scopus общият брой на забелязаните цитирания на доц. д-р Божинов, без самоцитиранията, е 314.

В настоящия конкурс кандидатът е представил само 53 цитирания от чуждестранни автори на статията - Lacape, J. M., Nguyen, T. B., Thibivilliers, S., **Bojinov, B.**, Courtois, B., Cantrell, R. G., Burr, B., & Nau, B. (2003). A combined RFLP-SSR-AFLP map of tetraploid cotton based on a *Gossypium hirsutum* x

Gossypium barbadense backcross population. Genome, 46(4), 612-626. <https://doi.org/10.1139/g03-050>
Q1; IF = 1,86 и SJR = 1,316 [статия 4.8.2].

Общият индекс на цитиране на доц. д-р Божинов (*h-index* по Scopus) е 5.

Това е от съществено значение за оценката на резултатите от научните му постижения в международен мащаб и неговата известност сред международните научни среди.

8. Значимост на приносите за науката и практиката. Мотивиран отговор на въпроса доколко кандидатът има ясно очертан профил на научноизследователската работа.

Напълно приемам представената от кандидата обстойна справка за приносите от извършените изследвания и неговата научна продукция. Тя включва 7 оригинални научни приноси и 6 научно-приложни.

Някои от основните приноси, по мое мнение, могат да се групират по следния начин:

I. ОРИГИНАЛНИ ПРИНОСИ

❖ Предложено е частично ревизиране на подредбата на 13-те двойки хомеоложни A/D хромозоми в тетраплоидния геном на памука, въз основа на картографирането на 68 SSR и RFLP локуса. Проведени са сравнителни анализи относно подреждането на различни маркери в публикувани по-рано карти на *G. hirsutum* × *G. barbadense* [статия 4.8.2].

❖ Разработена е интегрирана и почти напълно наситена генетична карта при памука, комбинираща RFLP, SSR и AFLP локуси [статия 4.8.2]. Българските образци памук имат своя специфика, поради което при тях е конструирана отделна генетична карта, съдържаща 5 групи на свързване и включващи маркери, свързани с всички изследвани характеристики на влакното.

❖ Проведен е сравнителен анализ на набор от маркерни системи (RFLP, SSR, AFLP и ISSR) и е оценена възможността за прилагането им при идентифициране на генетичното разнообразие в различни популации от видове домати [статия 4.8.4] и пауловния [статия 4.8.5]; междувидови кръстоски [статия 4.8.2] и сегрегираща мутантна популация на памук [статия 4.8.10]; вътревидови кръстоски на домати [статия 4.8.13], както и малки по размер популации от автохтонни породи кози [статия 4.8.9].

❖ Чрез мултилокусно секвенционно типизиране са допълнени генетичните профили на циркулиращите патогенни щамове на *E. coli* в целия биотоп и различните членове на съответната биоценоза. Данните са допълнени с тяхната антимикуробна чувствителност и вида на интимин токسينа, който продуцират те [статия 4.8.1].

II. НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

❖ Разработена и предложена за внедряване е система за подбор на ISSR маркери, подходящи за използване при идентификация на генотипове от различни видове: домати [статии 4.8.4.; 4.8.8.], пауловния [статия 4.8.5.] и кози [статия 4.8.9.].

❖ Идентифицирани са и са включени в практическо използване набор от локуси за количествени признаци при памук [статии 4.8.2.; 4.8.10.] и домати [статии 4.8.6.; 4.8.8.].

❖ Идентифициран е регион, засягащ едновременно няколко качествени характеристики на влакното (здравина, микронер и еластичност) в български образци памук. Локусът е с плейотропно действие и позволява директно прилагане в националните селекционни програми [статия 4.8.1.]. Разработен е интегриран подход за създаване на нови генотипове домати с повишено съдържание на антиоксиданти, базиран на комплексното използване на фенотипни, биохимични и генетични маркери [статии 4.8.1.; 4.8.13.].

❖ Установена е вътрешнопородна генетична вариация в автохтонни породи кози за опазване на местното генетично разнообразие и разработване на бъдещи селекционни програми при козите [статия 4.8.9.].

❖ Проведено е екологично епидемиологично типизиране на патогенни щамове *E. coli*, оказващи влияние върху биобезопасността, здравето на хората и животните с цел контролиране на тяхното разпространение [статия 4.8.1.].

❖ В екип от международни експерти е разработен и за първи път използван метод за дълбочинен анализ на големи масиви от интернет-базирана научна информация, свързана с приложението на генното инженерство във връзка с нарастващите биотични и абиотични стресови въздействия [статия 4.8.7.].

❖ В съавторство с международен екип са анализирани и предложени за внедряване набор от биотехнологични подходи за създаването и бързото размножаване на обещаващи енергийни видове растения [статия 4.8.3.].

9. Критични бележки и препоръки.

Бележка – Нямам съществени бележки по процедурата.

Намирам само леко несъответствие в номерацията на публикациите в представения списък и разместване в номерацията при pdf копията на статиите.

Препоръка – В бъдеще да обучи повече дипломанти, на които да предаде своите знания и да разшири техните бегли познания в областта на приложението на молекулярните маркери при различни видове. Това може да засили желанието им за провеждане на научни изследвания и да кандидатстват за обучение в третата степен за получаване на ОНС „Доктор“.

10. Лични впечатления и становище на рецензента.

Познавам доц. д-р Божинов от 1995 г. когато той постъпи като асистент в катедра „Генетика и селекция“ към Аграрен университет – Пловдив, в която имам 40 годишен трудов стаж.

По моя преценка той е умен, интелигентен и амбициозен човек. Притежава много аналитичен ум. Винаги търси новостите в науката и се стреми към перфектност в работата си. Той е добър преподавател и притежава много високи организационни качества.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидата считам, че доц. д-р Божин Божинов отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение за заемане на академичната длъжност „професор“.

Той е представил списък със 17 научни труда, част от които са публикувани в списания с общ импакт фактор - 11,626. Има издадена една самостоятелна монография на английски език.

Участвал е в един международен проект, като ръководител на българския екип.

Има достатъчна натовареност като преподавател. Написал е един самостоятелен учебник и е съавтор в три ръководства.

Бил е ръководител на трима успешно защитили докторанти. Ръководител е на двама защитили и пет дипломанти, които са в процес на обучение.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната му дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по агрономство при Аграрен университет – Пловдив да избере **доц. д-р Божин Максимов Божинов** за академичната длъжност „професор“ по научната специалност „Генетика“.

Дата: 20.08.2024 г.
Гр. Пловдив

РЕЦЕНЗЕНТ:
(проф. д.н. Д. Светлева)